

У Пряшеві відбулася архиєрейська хіротонія та інтронізація Йона Йосифа Максима

27 січня 2024 року в катедральному храмі Святого Івана Хрестителя Греко-Католицької Церкви відбулася історична подія. Новий архиєпископ і митрополит Пряшівський Йона Йосиф Максим, який раніше був ігуменом (настоятелем) монахів монастиря Студійського уставу в Уневі (Україна), отримав єпископську хіротонію.

Моління очолив єпарх Кошицький владика Кирило Василь – головний святитель. Співсвятителями стали: єпарх Чиказький УГКЦ владика Венедикт Алексійчук та апостольський адміністратор Пряшівської єпархії владика Петро Руснак.

У єпископській хіротонії взяли участь понад 50 єпископів східного та латинського обряду зі Словаччини та з-за кордону. Також були присутні представники дипломатичних місій. У церемонії взяли участь Марек Лісанський, Посол Словацької Республіки при Святому Престолі та Суверенному Мальтійському Ордені, Мирослав Кастрян, Посол України в Словаччині, представники громадськості та суспільного життя.

Серед греко-католицьких єпископів, присутніх на святкуванні, були Блаженніший Святослав Шевчук, Верховний

Архиєпископ Києво-Галицький, Глава Української Греко-Католицької Церкви, Митрополит Вільям Шкурла, Митрополит Архиєпископ Пітсбургський, Митрополит Архиєпископ Філіп Кочіш, Митрополит Архиєпископ Дебреценський, та багато інших. Разом з владиками Архиєрейську Святу Літургію співслужили близько 250 священників.

Відповідно до чину, головний святитель разом з усіма присутніми архиєреями прочитав молитву-благословення через покладання рук. Після чого владика Йона одягнув окремі частини єпископського одягу. Зокрема, омофор йому урочисто передав Апостоль-

сив потрійне визнання віри – загальне, тринітарне та христологічне. Друга частина свячень продовжилася під час служіння Літургії – на Літургії Катехуменів (Літургії Слова), коли висвячений привітав головного священника поцілунком миру і в супроводі співсвятителів та інших єпископів тричі обійшов навколо вітаря, на якому, як єпископ, буде відправляти богослужіння.

Під час Літургії присутні владика виголосили слова-вітання новому предстоятелю церкви.

Святу Літургію супроводжував хор, який складався з членів церковного хору ім. блаженного П. П. Гойдича з Воро-

ський нунцій у Словаччині монсеньйор Ніколь Джірасолі. Вдягнувшись у повні єпископські ризи, владика був інтронізований на Пряшівську митрополічну катедру. Йому передано митрополічий жезл як новому пастиреві, який має духовно опікуватися вірним народом. Від цього моменту владика Йона стає дев'ятим єпископом Пряшівської архиєпархії та другим митрополитом Греко-Католицької Церкви у Словаччині.

Чин єпископської хіротонії проходив у дві частини. У першій, перед початком Архиєпископської Святої Літургії, Апостольський нунцій у Словаччині о. Ніколь Джірасолі, зачитав латинський текст булли, якою Святіший Отець Франциск призначив нового архиєпископа і митрополита Пряшівського.

Після читання словацького перекладу кандидат виголо-

нова н/Т., Чемерного та членів священничого хору св. Івана Дамаскина під керівництвом диригента Марії Шандорової. Святкування також збагатив спів храмового хору «КЛІПРОС» зі Львова, Україна, під керівництвом Нелі Ільченко.

Присутніми були представники інших церков. За Православну церкву – Митрополит Чеських земель і Словаччини Ростислав.

На завершення архиєпископ Йона Йосиф Максим подякував усім присутнім. Він зазначив, що минуло 77 років відтоді, як в цьому соборі востаннє відбувалася єпископська хіротонія. Останнім єпископом, висвяченим безпосередньо в цьому соборі, був блаженний Василь Гопко. Це було 11 травня 1947 року, коли його висвятив на єпископа-помічника блаженний владика Павло Гойдич у співслужінні з єпископом Ко-

(Продовження на 2 стор.)

Різдвяний концерт у Снині

Різдво Ісуса Христа. Звички і традиції в такій подобі, в якій дійшли до нас, мають за собою довгу дорогу. Але мають одне спільне: вчать нас цінити те, що було цінним нашим предкам, вони мають місце в нашому духовному житті. Той прекрасний звичай для нас зберегли наші родичі і донесли до нинішнього дня. А головне – наші звички знаходять відзову в наших дітях, внуках, які будуть їх зберігати для прийдешнього покоління.

одне – їх колядки виходять од душі. Звдячністю називаю тих, без котрих наш концерт би не здійснився. Це – отець духовний Ігор Кереканич, отець духовний із своїми діточками із Збудської Білої, православний церковний хор із Снини, фольклорний колектив «Стужиця» із Снини, дуо Ковачова-Дуб'якова, фольклорний колектив «Старинчанка», фольклорний колектив «Вінчик» із Кленової та наші гості із недалекого Великого Березного. У їх

Свято Різдва Христового ніколи не проходить без колядок. Колядки – наша традиція, витримана віками, це святкова атмосфера, час абсолютного добра, сильний духовний символ, котрий нас об'єднує. Об'єднує не тільки генерації, але й людей різного віросповідання. Таким духовним символом явився концерт колядок у Снині 13.1.2024 р.

Уже по 18 раз організаторами цього прекрасного свята були: Миська рада Союзу русинів-українців у Снині, Православна церковна община у Снині та Здруження виселенців з водосховища Старина. Зал Миського культурного будинку був заповнений до останнього місця.

На сцені представилися приблизно 70 членів наших домашніх колективів і од близьких сусідів, яких об'єднує

репертуарі звучали старовинні колядки, але й новомодні колядки за музичного супроводу чи без нього.

Другу частину концерту – вітання Нового року за юліанським календарем виступаючи наладили публіку на радісну атмосферу веселими людськими піснями. Невтіхаючими оплесками публіка належно оцінила виступи виступаючих.

Під кінець програми модераторка особливе подякування адресувала усім виступаючим колективам, присутнім глядачам, спонсором та всім, хто причинився до здійснення концерту колядок.

Хочеться одного: не забувати свого обов'язку і продовжувати традиції наших родичів, освічених віками.

Анна БАНДУРЧИНА, Снина.

Новий календарний рік – черговий рік випробувань

Новий календарний рік в діяльності Союзу русинів-українців СР розпочався негайно під час і після новорічно-різдвяного циклу свят в січні 2024 року, а саме Новорічним балом за юліанським календарем в готелі «Дукля» 13 січня 2024 року в Пряшеві та різдвяним концертом під назвою «Щедрий вечір, добрий вечір» в переповненому до останнього місця Домі культури у Снині – теж 13 січня 2024 року. Цими акціями було приступлено до проведення центральних акцій СРУСР у 2024 році. Мова йде про 10 акцій, декотрі з яких, як, наприклад, «Не забудь свою коліску» – це цикл програм в окремих селах на території діяльності регіональних рад СРУСР.

Календарний рік в Союзі русинів-українців розпочався, але повторно йде мова про борг, тому що на початку року невідомо, чи та або інша акція насправді відбудеться, бо все залежить від рішення відповідних органів Фонду підтримки культури національних меншин. Якщо буде ухвалено відповідні гроші, акція відбудеться, не буде ухвалено, – не відбудеться. Перманентна лотерея, кінця якої не видно. А мова йде про акції, який більше як 30, 50 чи вже навіть 70 років, як, скажімо, 70 Свято русинсько-української культури, яке за рішенням Центральної ради СРУСР пройде вже на одному, традиційному для цього Свята, місці – у Свиднику 21 – 23 червня 2024 року.

В цьому році минає також 50 років з часу заснування улюбленого серед глядачів пісенного огляду «Маковицька струна», який відбудеться в Бардієві 15 – 16. 11. 2024 р. і в Пряшеві 17.11.2024 р.

Головний організатор – ЦР СРУСР належним чином готується відзначити 70-річчя Свята русинсько-української культури і 50-річчя огляду народних пісень «Маковицька струна». Крім підготовки відповідних програм, які пройдуть в рамках цих акцій, заплановано випустити видання, які висвітлювали б історію цих акцій і їх місце в житті русинів-українців Словаччини.

Минає також 50-річчя Підгородського фольклорного свята, підвалини якого ще в далекому 1974 році закладав колишній Культурний союз українських трудящих (КСУТ).

Повертаючись до фінансування акцій Союзу русинів-українців СР, треба віддати належне органам Фонду підтримки культури національних меншин, які ведуть догляд над раціональним використанням коштів, але і над тим, аби не доходило до дискримінації культури русинів-українців Словаччини, хоч слід додати, що між окремими українськими організаціями Словаччини часом спостерігається певне тертя не тільки під час виборів органів фонду, але під час остаточного ухвалення чи затвердження проєктів, які надіслані у Фонд підтримки культури національних меншин. У разі несхвалення проєктів на акції, яким 50, 60 чи 70 років організаторам нічого не залишається – лише покладатися на добросовісність чи чесність членів окремих органів фонду.

2024 рік може бути черговим роком випробувань. Така загроза існує і через скорочення фінансових потоків у державну скарбницю, що закономірно обумовлює розмір коштів, які можуть бути у диспозиції фонду. Притім інфляція кожного року знецінює 150 тис. євро, виділених для української національної меншини, а витрати на проведення акцій кожного року зростають.

Мирослав ІЛЮК.

У Пряшеві відбулася архиєрейська хіротонія та інтронізація Йони Йосифа Максима

(Закінчення з 1 стор.)

пицьким Йозефом Чарським та архієпископом Празьким Йозефом Бераном. «Сьогодні ми масмо цих двох священно-мучеників, Павла і Василя, на наших вівтарях, як два великі світочі нашої помісної Церкви. Вони також є великими смолоскипами для мене на моїй дорозі до спасіння. Я вірю, що я не самотній», – сказав архієпископ Максим.

Слова вдячності владика адресував українському народу, звернувся до Глави УГКЦ Святослава Шевчука українською мовою: «Хочу сьогодні особливим способом скласти моє велике спасибі українському народу та цілій Українській Греко-Католицькій Церкві на руки глави та очільника, Вас, Блаженніший Святославе.

Ваше Блаженство, Ви разом з багатьма владиками, представниками монашества та вірян з України приїхали сюди до цього міста Пряшів розділити зі мною та з усією Греко-Католицькою Церквою в Словаччині нашу радість. Я Вам, Ваше блаженство та усі владика, представники монашества та усі, хто приїхали з України, з цілого серця дуже дякую! Для мене це велика честь, що ви тут сьогодні є! Для мене було великою честю жити, подивитися, працювати, ділитися радістю та горем в радісні та в непрості моменти для народу та церкви України, особливо в цей складний та випробувальний період несправедливої, загарбницької та агресивної війни Росії проти України. Ви усі за цих 20 років мого перебування в Україні стали невід'ємною частиною моєї особистої історії, я полюбив Україну, людей, церкву, міста та села. Для мене є неймовірною ваша любов до свободи та рішучість захищати Богом вам даровану рідну землю. Я сьогодні молився і за Україну та просив в Бога ласку, щоб світло та правда перемогли темряву та брехню, щоб життя мало звияти над смертю, щоб бажання жити, розбудувати та творити у свободі Божих дітей взяло верх над розрухою та

Еромонах о. Йона Йосиф Максим народився 21 листопада 1974 року в Левочі. Походить з греко-католицької парафії Вільшавиця (Ольшавиця). Після закінчення середньої школи навчався на Греко-католицькому богословському факультеті в Пряшеві. У лютому 1994 року вступив до семінарії. У 1998 році отримав ступінь магістра богослов'я і з того ж року продовжив навчання в Папському Східному Інституті в Римі, де в 2000 році отримав ступінь ліценціата, а в 2017 році – доктора східних церковних наук.

13 червня 1998 року отримав дияконські свячення в цілібаті, а 11 липня 1998 року – священничі свячення в Пряшеві. З 2001 по 2004 рік був духівником Духовної семінарії блаженного єпископа Павла Петра Гойдича в Пряшеві, а з 2002 по 2004 рік – асистентом кафедри систематичного богослов'я Греко-католицького богословського факультету Пряшівського університету. У 2004 році поїхав в Україну і вступив до Унівської лаври монахів Студійського уставу в Україні. Після завершення новіціату 22 травня 2008 року склав довічні монаші обіти. У 2011 році був обраний ігуменом Львівського осідку, а у 2020 році, у віці 46 років, – ігуменом (настоятелем) Унівської лаври. Володіє українською, італійською, англійською, російською та французькою мовами.

Папа Римський Франциск призначив його новим Архієпископом Пряшівської архієпархії та Митрополитом Греко-Католицької Церкви в Словаччині 26 жовтня 2023 року. Престол Греко-Католицької Церкви був вакантним від квітня 2022 року, після зречення тодішнього митрополита Яна Баб'яка.

руйнацією. Хай Бог Великий та Єдиний Україну хранив та благословить!»

Глава УГКЦ блаженніший Святослав сказав:

«Владико-архієпископе!

Ви є духовним даром України для Словаччини. Ви є духовним даром Української Греко-Католицької Церкви для греко-католиків Словаччини. Ви є духовним даром Свято-Успенської Унівської лаври для Пряшівської архієпархії».

Відтак згадав про тисячі біженців, які проживають у Словаччині, і попросив: «Заопікуйтеся ними! А їхня мати-Церква при Вашій допомозі, при допомозі Ваших співбратів-єпископів завжди готова разом із Вами їм послужити!».

Духовною родиною вже 20 років була для владика Максима монаша спільнота студитів. Й він адресував слова подяки також українською мовою:

«З цього місця хочу особливо подякувати моїм співбратам, з якими я провів 20 років життя

східних церковних наук.

в монашестві. Ви мене у свій час прийняли у свою спільноту, у свою духовну родину як одного з вас, хоч я з другої країни, інших звичаїв, іншої мови, культури, історії, ви зі мною розділили усе, що мали матеріальне, а особливо духовне. Я став одним з вас і чувся в Уневі та в інших наших монастирях дійсно, як в моїй рідній хаті. Навіть у свій час ви мали відвагу та довіру до ручити мені уряд ігумена. Я дуже вдячний за це усій студійській спільноті, кожному одному з вас. Бажаю і прошу Господа, щоб Він благословляв усю братію, а особливим способом прошу сьогодні Богородицю нашу Мати, щоб вона своїм омофором покривала Унівську обитель та усіх членів Свято-Успенської Унівської Лаври, де б вони не були. Дякую, що приїхали сьогодні до Пряшева, знайте, що тут є ваш співбрат і моя хата є і вашою хатою!»

Ред.

Невтомна праця супроводить його ціле життя Йосифу Данкові – 85

Небагатьом людям нашого роду довелося проникнути у всю складність і суперечливість національно-культурно життя русинів-українців, як нашому ювіляру – Йосифу Данкові. Справа в тому, що йому випало на долю керувати складними процесами, які відбувалися в національній культурі на посаді секретаря ЦК КСУТу, вчителя, заступника директора і директора національної школи з українською мовою навчання.

Наш ювіляр народився 14 січня 1939 року у Бзянах Стropківського округу у селянській родині. Закінчив середню школу у Свиднику (1956), а згодом навчався на природознавчому факультеті Київського університету ім. Т. Шевченка (1961), а ще пізніше продовжив навчання на Пряшівському філософському факультеті УПІШ (1974). Університет став для нього також першим місцем роботи – працював на кафедрі географії Пряшівського педагогічного факультету УПІШ (1961 – 1964), а пізніше був учителем української гімназії ім. Т. Шевченка в Пряшеві (1965 – 1975).

Доля розпорядилася так, що з середини 70-х років йому на повну силу довелося поглинути в роботу на ниві національної культури русинів-українців. Його було обрано секретарем з питань культури та членом Президії ЦК Культурного союзу українських трудящих (1975 – 1989). Він поринув у вир культурного життя, йому довелося рішати надскладні питання, пов'язані з організуванням і проведенням центральних акцій КСУТу, в тому числі найбільшої з них – Свята культура пісні і танцю українського населення у Свиднику, яке в 1978 році було перейменоване на Свято культури українського населення. Хоч в подальших роках назва Свята мінлася (в 1980 – 1989 рр. – Свято культури українських трудящих ЧССР), по суті справи нічого не міналося. Саме в той час Свято було в своєму зеніті щодо кількості самодіяльних колективів і щодо кількості глядачів. Для прикладу наведемо кілька даних з статистики: в 1976 р. – 42 колективи, понад 30 тис. глядачів; в 1977 р. – 42 колективи, 35 тис. глядачів; в 1978 р. – 45 колективів, понад 15 тис. глядачів; в 1988 р. – 42 колективи, понад 25 тис. глядачів. За наведеними цифрами скрита кропітка і цілеспрямована праця КСУТу на ділянці праці колективів народної художньої творчості. Цією роботою керував Йосиф Данко з колективом співробітників і через це КСУТ користався заслуженим визнанням серед громадськості. Заслугою КСУТу в значній час-

тині сіл Пряшівщини, в яких проживали і ще проживають русини-українці, діяли співацькі, музичні, танцювальні та драматичні гуртки.

Районні свята пісні і танцю, організовані окремими окремими комі-

тетами КСУТу в Бардієві, Гуменному, Кошицях, Пряшеві, Свиднику, Старій Любовні, щорічні читацькі конференції, як результат праці кількох десятків читацьких гуртків, праця цілого ряду інших гуртків за інтересом – ось далеко неповне число тих масових акцій, які здійснював КСУТ за активної діяльності багатьох добровільних працівників, учителів та працівників культури.

Сьогодні важко собі уявити, скільки енергії, ентузіазму і охоти до праці було потрібно докласти для гладкого перебігу окремих фестивалів колективу працівників культури під керівництвом Йосифа Данка.

Після революційних подій 1989 року Йосиф Данко повертається до своєї улюбленої педагогічної і виховної праці в школі. Спочатку працює заступником директора, а з 1990 року директором Основної школи і Гімназії ім. Т. Шевченка з українською мовою навчання в Пряшеві. В той критичний для українського національного шкільництва час йому у тандемі з досвідченим педагогом, колишнім шкільним інспектором Йосифом Танчином і колективом учителів вдалося консолідувати умови праці в школі і укріпити в ній народних дух, який був і всіх містах і селах, де існували українські школи.

Йосиф Данко і після виходу на пенсію не покладав руки. З повною енергією включився в працю Обласного комітету Словачького союзу антифашистських борців у Пряшеві і допомагає цій організації і в наші дні.

Міцного здоров'я і натхнення до подальшої праці, шановний ювіляре!

На многії і блазії літа!

-мі-

Безкоштовний онлайн-доступ до спеціальної літератури

Пряшів, 26 січня 2024 року – Державна наукова бібліотека в Пряшеві вже надала своїм користувачам безкоштовний річний доступ до онлайн-бази електронних книг BOOKPORT з 1 грудня 2023 року. Ця онлайн-бібліотека містить понад 9 500 назв колекції спеціалізованої та науково-популярної літератури, і кількість доступних назв постійно зростає.

Доступ можливий за умови особистої реєстрації користувача в приміщенні бібліотеки за адресою Námestie mládeže 1. Це дозволить дистанційно користуватися послугою протягом усього періоду реєстрації в якості користувача бібліотеки. Електронні книги з цієї бази даних можна читати онлайн або офлайн через додаток на планшеті або мобільному телефоні з операційною системою Android або iOS. Користувачі зможуть завантажити до 10 книг одночасно

для офлайн-читання, коли у них немає доступу до інтернету. Послуга доступна максимум на 3 різних пристроях на одного користувача.

«За короткий час, відколи база даних стала доступною, нею зацікавилися переважно студенти та учні старших класів, особливо останніх курсів. За їхніми словами, вони знайшли в ній низку онлайн-документів, які можуть читати і вивчати прямо з дому, навіть видання, які ми маємо у фонді в друкованому вигляді, але через велику зацікавленість їх просто позичають», – розповіла Валерія Феркова, завідувачка відділу бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Електронна колекція бібліотеки, частиною якої став BOOKPORT, також пропонує користувачам інші, раніше придбані електронні ресурси, такі як база даних словацьких технічних стандартів STN online,

база даних електронних книг, опублікованих видавництвом Кембриджського університету, онлайн-доступ до економічної та правової інформації EPI або доступ до історичних журналів з періоду угор-

Готують закон про статус національних меншин

Стало відомо про те, що в Словаччині готують проект закону про статус національних меншин (zákon o postavení národnostných menšín).

Основою для підготовки закону про статус національних меншин можуть стати матеріали, підготовлені в попередній період Управлінням Уповноваженого уряду у справах національних меншин. Це визнав і новий Уповноважений уряду Акош Гороні, якому доручено підготовку проекту закону.

Як сказав для масмедіа Акош Гороні, ймовірно, доведеться скласти новий законодавчий план, перш ніж

можна буде продовжити розробку законопроекту. «І тільки після цього кроку ми можемо почати працювати над самим законом, що, звичайно, не виключає використання вже існуючої робочої версії», – сказав Гороні. Сам він вважає його хорошим стартовим документом, але також підкреслив, що мета – підготувати проект, який буде мати шанси на проходження.

Статус і права національних меншин у Словацькій Республіці мають бути визначені окремим законом. Про це заявили в п'ятницю (26 січня) представники Угорського

доступу. Придбання ліцензії на доступ до бази даних BOOKPORT стало наступним логічним кроком. Ми вважаємо, що він був правильним і призведе до поліпшення якості послуг, що надаються, і, таким чином, до задоволення потреб користувачів», – додала Валерія Феркова.

ДНБ, Пряшів.

альянсу, які повідомили про консенсус думок після зустрічі з прем'єр-міністром Робертом Фіцо (Smer-SD).

Підготовку законопроекту було доручено Акошу Гороні, Уповноваженому уряду у справах національних меншин. Його попередник, Ласло Буковський, також намагався створити окремий закон про меншини; законопроект також був частиною плану легіслативних завдань уряду Словаччини на 2022 рік, але матеріал не потрапив на засідання уряду.

-р-

Цими днями виповнюється 80 років з дня народження доц. інж. Олексія Петрика, канд. наук, багаторічного викладача університету.

Олексій Петрик народився 12 лютого 1944 року в Гравичнику в учительській родині Івана та Марії Петриків, які розпочали свою педагогічну кар'єру в цьому русько-українському селі. Його батько народився в селі Собаш, а мати виростала у Вишньому Верлиху. Як і більшість сільських педагогів, батьки нашого ювіляра вважали свою професію вчителя місією, яка полягає в тому, щоб всіляко допомагати громадянам у дусі своїх національних традицій. З великим ентузіазмом вони керували учнівським хором, у репертуарі якого були українські, російські та словацькі пісні. Батько навчав жителів бджільництву та садівництву. Мати допомагала місцевим жінкам у їхніх жіночих справах та обов'язках. Все це також вплинуло на особистісний розвиток нашого ювіляра. У 1946 році сім'я переїхала до Свидника, де батько ювіляра до 1952 року працював головою Окружного національного комітету. Це були важкі повоєнні роки, але, незважаючи на це, люди хотіли жити активним громадським життям. Почали повноцінно функціонувати школи, кінотеатри, освітні осередки, а з ними розвивався і русько-український фольклор. У Свиднику в Акції Z будується амфітеатр, де відбувся 2-й Фестиваль пісні і танцю українських трудящих, на якому виступали навіть маленький Олексій і його брат Сергій. Пізніше їхні батьки заснували в початковій школі музично-співочий гурток, який виступав на різних акціях і представляв русько-українську культуру також у Виходній.

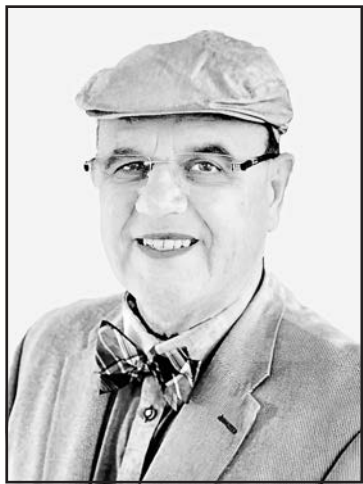
Молодий Олексій також починає присвячувати себе поезії, спочатку як декламатор українських віршів, а згодом і через власну творчість. Він також виступав на Фестивалі драми і художнього слова імені Олександра Духновича.

У віці 14 років поїхав до Пряшева, де навчався в електротехнічній школі. Через два роки його батьки також переїжджають до Пряшева, мати працювала окружною, а згодом міською інспекторкою дитячих садків і тримала під опікою український

Вірний своєму роду

дитячий садок. Всі три доньки ювіляра вивчили свої перші українські вірші, пісні і танці в цьому дитячому садку.

У домі Петриків завжди було весело. Родичі завжди збиралися

з різних приводів з русько-українською піснею на вустах. Серед них домінував фольклорний гурт братів Гумеників, до складу якого входив і брат ювіляра Сергій (вже покійний). Під час одного з таких веселих візитів у присутності тодішнього голови КСУТу д-ра Івана Гуменика народилася ідея створення фольклорного ансамблю «Карпатини» при Центральному комітеті КСУТ. Спочатку це був гурт Гуменика, а згодом ансамбль розширився, включивши до свого складу співоачів і танцювальний компонент. Ансамбль успішно виступає і сьогодні.

Наш ювіляр закінчив електротехнічний факультет у Братиславі, де разом з іншими студентами Павлом Суддею, Божею Попадичовою, Іваном Бачею, Михайлом Калиняком брав участь у заснуванні та активній роботі Клубу українських студентів у Братиславі, діяльність якого згодом під керівництвом Михайла Калиняка продовжив відомий нині широкою загалу Музично-драматичний ансамбль ім. Т. Г. Шевченка.

Після закінчення навчання в університеті розпочав свою кар'єру як викладач на кафедрі технічної освіти педагогічного факультету УПІІШ у Пряшеві, а згодом як доцент кафедри педагогіки. Він пройшов кілька

важливих навчальних стажувань у Києві, а в 1991 році поїхав до США на семе-

стровий курс англійської мови в Університеті в Буффало. Список публікацій ювіляра також багатий. Це дослідження, фахові та популярні статті, навчально-методичні посібники. Він також дописував до журналу «Дружно вперед», в якому містився додаток «Школа і життя», співпрацював також з Українською студією Словацького радіо в Пряшеві.

У 1972 році одружився з симпатичною дівчиною, уродженкою Красного Броду, Магдою Рогачовою, вчителькою Основної школи та Гімназії з українською мовою навчання в Пряшеві, яка користувалася великою популярністю серед учнів та колег. Разом вони виховали трьох доньок, любов до української мови у яких з'явилася ще в дитячому садку.

У 1995 році, завдяки програмі «Візова лотерея», ювіляр і його сім'я виїхали до США. Всі три доньки успішно закінчили американські університети. Старша, Галина, спеціалізується на клінічних випробуваннях онкологічних препаратів. Зараз вона живе і працює в Японії. Середня Євгенія – вчителька англійської мови в Німеччині, а наймолодша Тетяна – лікарка у США. Дві онучки Ніна та Олексія також роблять їх щасливими. Вся родина, а тепер і його доньки, де б вони не були, намагаються підтримувати зв'язок зі своїми країнами, під час перебування в США вони підтримували і підтримують зв'язок навіть після повернення на Батьківщину в 2012 році з родиною Беати Беґені-Федорюк, разом з її гуртом «Гармонія», Мирославом Сопком, сербським русином-українцем, прихильником багатьох українських акцій в Клівленді, та багатьма іншими. Зараз наш ювіляр з дружиною мешкають у Канаді в казковому будинку під лісом неподалік Пряшева. Вони є частими гостями Словацько-українського культурно-інформаційного центру в Пряшеві на різних культурних акціях СРУСР.

Бажаємо нашому ювіляру міцного здоров'я, щастя, родинної любові та благополуччя і ще багато спільної участі в наших українських культурних акціях.

На многая і благая літа!

Петро БЕГЕНІ.

Шолтес дослідив, що у Вільшавиці, як і в Гельцманівцях, Нижніх Репашах, Стотинцях, Нижніх Словінках греко-католицькі віруючі послуговувалися первісно латинськими храмами.

Вперше у документах згадується 1300, належало панам Жіґраям, від 15 ст. Списському замковому панству, частина села належала окремим землевласникам. У 1787 р. Вільшавиця мала 78 буд., 620 жит., 1828 – 105 буд., 766 жит. Селяни займалися хліборобством, годувлю худоби, ткацтвом, виготовляли кошки. Школа заснована у терезіанські часи.

У зв'язку з Вільшавицею простежується переіменування віруючих грецького обряду в лоно латинян. Більш детально про це довідуємось з «Історії карпатських русинів» Михайла Лучака. Так, наприклад, згадується Гальця Кандра з Вільшавиці (Подпроча), яка, всупереч тому, що була грецького обряду, перебувала у підпорядкуванні латинян. А далі довідуємось, що парафія грецького обряду на Спиші заслугою Мукачівського єпископа Андрія Бачинського переходять від латинського вікарія Йозефа Віталіса в його єпископську юрисдикцію. Мова йде про такі села, як Нижні Репаші, Гельманівці, Гундермарк (Ігьяни), Койшів, Липник (не наводиться котрий – Малий чи Великий), Вільшавиця, Остурня, Порач, Словінки, Ториски і Завадка з парохами і народом.

Зокрема, Мукачівський єпископ Ми-

Владика з великим інтересом слухав їхні особисті свідчення, переживання подій війни. Перш за все, він пообіцяв їм молитву за їхні сім'ї, за їхніх близьких, які перебувають на фронті, за тих, хто не може подорожувати і постійно перебуває в небезпеці для свого життя. Дівчинка Марія подарувала Владичі Глібу подарунок – намальовану картину, на згадку про цю зустріч.

Своєю присутністю переселенців також підбадьорила Генеральна настоятелька Згромадження Сестер Службениць Непорочної Діви Марії с. Софія Лебедович з Риму, яка з материнським серцем вислухала життєві історії всіх присутніх. Вони розлучалися з побажаннями якнайшвидшого закінчення війни в Україні та безпечного повернення додому, на Батьківщину.

с. Катерина М. Козакова, SNPM

▲ 1.2.2024 року Окружна організація пенсіонерів у Сніні зорганізувала у прекрасному спортивному залі восьме за чергою змагання в настільному тенісі. Його відкрили пані М. Рокіткова – голова Окружної організації та пан Д. Мішко – організатор. На змаганнях зустрілися пенсіонери з Убля (4), Стащина (3), Сніни (12), Пчоліного (4), Земплінських Гамрє (4) і Белой над Цірохою (4).

Із 27 чоловіків переможцями стали Льонц (Бела над Цірохою), Капраль, Кепіч і Шішкан (Сніна). Із 4 жінок Мідлова (Сніна), Камозінова (Убля), Ганцова (Сніна).

У парній грі виграли Льонц (Бела над Цірохою) – Бречка (Земплінські Гамрє).

На фото: пенсіонери села Убля (зліва) Я. Гандич, Й. Коцак М. Камозінова, Я. Бандурич

-МК-

Сторінки минулого (98)

ВІЛЬШАВИЦЯ (ОЛЬШАВИЦЯ) – OLŠAVICA (окр. Левоча)

Olsowycha (1300), Elsawycha (1308), Olsawiczka (1773), Olšavica (1927), угор. Olsavica, Nagyolsva.

Місцеві назви: Герчаків млин, Млинок. Стат.: 1869 – 705 жит., з т. 6 слов., 676 рус., 1880 – 735, з т. 6 слов., 25 нім., 676 рус., 1 інш., 27 немовлят; 8 р.-кат, 698 гр.-кат., 29 ір.; 1890 – 679, з т. 17 слов, 19 нім., 637 рус., 6 інш.; 15 р.-кат., 644 гр.-кат., 3 еванг. а.в., 17 ір.; 1900 – 611, з т. 17 слов., 17 нім., 576 рус., 1 інш.; 18 р.-кат., 576 гр.-кат., 17 ір.; 1910 – 718, з т. 3 слов., 2 мад., 11 нім., 692 рус., 10 інш.; 40 р.-кат., 666 гр.-кат., 12 ір., 1921 – 140 буд., 619 жит., з т. 4 чсл., 607 рус., 30 р.-кат., 585 гр.-кат., 4 ір., 1930 – 588 жит., з т. 41 чсл., 539 рус., 16 інш., 1 чужин., 32 р.-кат., 556 гр.-кат., 1940 – 732, 1948 – 606, 1961 – 618, 1970 – 547, 1980 – 469, з т. 469 слов., 2001 – 327 жит, з т. 313 слов., 13 рус., 48 р.-кат., 277 гр.-кат., 2011 – 291 жит., з т. 236 слов., 49 рус., 6 неврст.; 35 р.-кат., 241 гр.-кат., 3 без віросп., 1 інш., 11 неврст., 2021 – 256 жит., з т. 218 слов., 33 рус., 5 неврст., 12 без віросп., 24 р.-кат., 214 гр.-кат., 1 по-

ганство і природна духовність, 5 неврст. Пл. хот. 1754 га. Селом протікає однойменний потік. У хотарі є джерела мінеральної води.

Василь Латта в «Атласі українських говорів Східної Словаччини» (1991) народну назву села подає як Ол'шавица (Долина). Список населених пунктів Лемківщини назву села наводить як Ольшавиця. Натомість Микола Дуйчак назву села подає як Вільшавиця. Така назва села і в дальших дослідників, в тому числі в Олексія Лазорика. «Словацько-український словник ойконімів» (2022) Світлани Пахомової допускає користування назвами: Ольшавиця і Вільшавиця.

Я. М. Корабинський у книжці «Географічно-історичний та продуктивний (еконімічний) лексикон Угорщини» (1786) на стор. 501 зазначає, що в селі живуть руснаки і за вірою вони православні.

Володимир Гнатюк у списку парафій Пряшівської єпархії (1900) наводить Вільшавицю як «громаду з руснацькою мовою». Словацький мовознавець Самуел Цамбел у своїй роботі *Slovenská reč a jej miesto v rodine slovenských jazykov* (1906) зачисляє Вільшавицю до руських сіл. Ряд сіл на Спишу, в тому числі Вільшавиця, – це руські села – *ruské obce*.

Сучасний словацький історик Петер

хайло Мануїл Ольшавський зробив значний внесок у зрівняння греко-католицького духовенства та незалежність Мукачівського єпископства від підпорядкування єпископству в Еґрі. Ним свідком найдавнішої історії села є парафіяльна церква на честь святого Миколая, збудована на дещо підвищеній місцевості і досі оточена муром з візною брамою. Грамота від 4 травня 1308 року, ймовірно, відноситься до будівництва цієї церкви.

Після того, як у Вільшавиці оселилися русини, змінився характер обрядів. У поунійний період (Ужгородська унія 1646 р.) в 1683 році парафія, як і інші греко-католицькі села Спишу, була приєднана до Списської латинської дієцезії, у 1787 році – до Мукачівського єпископства, а з 1820 року – до Пряшівського єпископства.

Місцева церква є церквою-матір'ю, до якої належать вірні у навколишніх селах, таких як Вільшавиця-Подпроч (дача зона) – церква св. Кирила і Мефодія (1801), каплиця Пресвятої Богородиці (1880), каплиця Матері Божої Неустанної Помочі (1900), Беґарівці, Біяцівці, Брутівці, Дубрава та ін.

До наших днів дійшов список парафіяльних священників та адміністраторів у Вільшавиці: (1664 – 1708) Іван Ямборський ст., (1708 – 1763) Іван Ямборський-мол., (1764 – 1771) Андрій Ладжинський, (1771 – 1776) Юрій Тарасович, (1776 – 1813) Іван Орінчай, (1813 – 1814) Василь Шолтес (*1783) – заміс-

Зустріч

24 січня 2024 р. у Пряшеві відбулася зустріч біженців з України з греко-католицьким владикою Глібом Лончиною, апостольським адміністратором вакантного осідку єпархії святого Володимира Великого в Парижі для українців візантійського обряду у Франції, країнах Бенілюксу та Швейцарії. Учасниками зустрічі були особливо переселенці зі східної частини України – з Луганська, Харкова, Кременчука, Дніпра, Кам'янського.

Владика з великим інтересом слухав їхні особисті свідчення, переживання подій війни. Перш за все, він пообіцяв їм молитву за їхні сім'ї, за їхніх близьких, які перебувають на фронті, за тих, хто не може подорожувати і постійно перебуває в небезпеці для свого життя. Дівчинка Марія подарувала Владичі Глібу подарунок – намальовану картину, на згадку про цю зустріч.

Своєю присутністю переселенців також підбадьорила Генеральна настоятелька Згромадження Сестер Службениць Непорочної Діви Марії с. Софія Лебедович з Риму, яка з материнським серцем вислухала життєві історії всіх присутніх. Вони розлучалися з побажаннями якнайшвидшого закінчення війни в Україні та безпечного повернення додому, на Батьківщину.

с. Катерина М. Козакова, SNPM

-мі-

Минає 80 років з дня заснування Театру ім. Йонаша Заборського в Пряшеві

Витоки професійної театральної сцени в Пряшеві сягають 1944 року, коли Словацький театр, сьогоднішній Театр ім. Йонаша Заборського (DJZ), поставив свою першу прем'єру. У вівторок, 30 січня 2024 року, виповнилося 80 років з дня першої прем'єри. Прем'єрою стала постановка п'єси «Skriatok» (Ельф).

Словацький театр у Пряшеві офіційно відкрився 30 січня 1944 року у відремонтованому Міському театрі (нині історична будівля DJZ) прем'єрою п'єси Ферка Урбанка «Skriatok» (Ельф).

Виразну роль у розвитку театральної культури відіграло радіо. «Після приєднання Кошиць до Угорщини у 1938 році радіостудія та ефір були перенесені до Пряшева, що суттєво вплинуло на розвиток культурного життя міста, в тому числі й театрального, і тут також дедалі гучніше лунали голоси, що закликали до професіоналізації, або ж до створення постійної словацької професійної театральної трупи на заміну угорської. Коли в 1941 році Центральне управління словацьких аматорських театрів і Матиця словацька оприлюднили свої думки про створення професійного театру в Мартіні на кооперативних засадах, це стало сильним імпульсом для прямишівських театральних ентузіастів на чолі з Франтішком Реллом і директором прямишівської філії радіо Антоном Прідавком», – пояснила Зузана Немцова з Центру театральної документації Театрального інституту в Братиславі.

У червні 1943 року відбулися установчі збори, на яких Словацький театр був заснований як гастролуючий драматичний театр на кооперативних засадах.

Першою прем'єрою театру стала постановка згаданої вже п'єси Урбанка, а драматургічний вибір назви, за словами Немцової, ґрунтувався на знанні вітчизняного глядача, який віддавав перевагу досить легкому репертуару.

Першим директором Словацького театру в Пряшеві був Андрей Хмелко, який також поставив прем'єрну виставу «Шкрятюк». З моменту заснування театру з ним працювали дизайнер і сценограф Мартін Брезіна, а також режисери Децидер Странський, Отакар Босак і Юрій Шереґій, а пізніше також Франтішек Релл.

Трупа складалася з членів Театрального гуртка Záborský, який Антон Прідавок тісно пов'язав з драматичним гуртком Прямишівської радіостанції.

Серед них були Луїза Гроссова, Габрієла Угларова, Франтішек Кмец, диктор радіо, пізніше редактор і режисер Іржіч Єнча, актори інших театрів – Елена Рампакова, Гізела Хмелкова, Андрей Вандлік, Штефан Адамец, Валерія Дрієчна, Франтішек Дадей, Рудольф Латечка, а також нещодавня випускниця консерваторії, згодом працівниця Словацького телебачення в Братиславі Ева Марія Нетоушкова.

У 1945 році, після від'їзду директора Хмелка та частини трупи до Кошиць, театр зумів відродитися з попелу і відновити не лише театральні приміщення

та трупу, але у 1948 році, окрім драматичної трупи, додав ще й вокальний ансамбль з успішною музично-балетною складовою.

«Поступово обидва ансамблі профілювалися, і вокальний ансамбль більше зосередився на легкій музиці – опереті та мюзиклах, а драматичний ансамбль зміг виконувати твори світової театральної літератури поряд зі словацькою класикою з позитивним відгуком. На жаль, скорочення бюджету не оминуло і Прямишівський театр, що призвело до злиття двох колективів і ліквідації театрального оркестру.

На початку 1950-х років театр змінив назву на Крайовий словацький театр у Пряшеві, який 8 травня 1954 року був перейменований на Театр ім. Йонаша Заборського.

1 січня 1980 року до театру було додано новий дитячий та молодіжний ансамбль – філіал Списька Нова Вєсь.

Нова будівля DJZ була відкрита 14 вересня 1990 року.

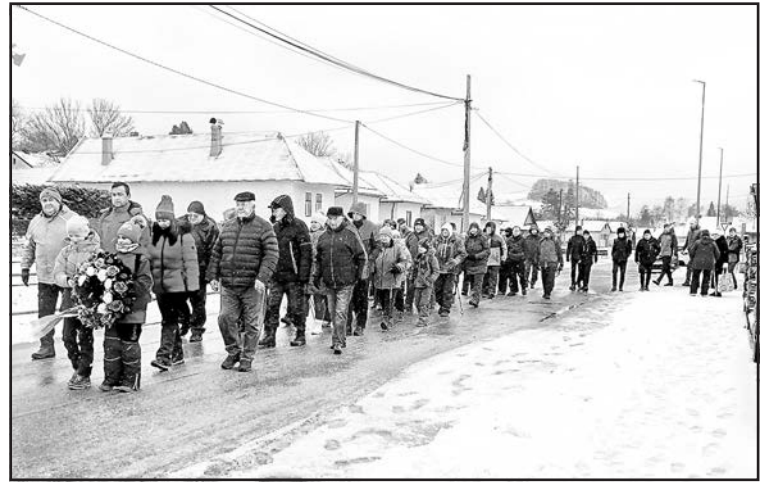
Філіал у Спиській Новій Вєсі став незалежним 1 січня 1992 року, коли було створено Списький театр.

1 січня 1996 року DJZ у Пряшеві об'єднався з Державним театром Кошиць, а 1 жовтня 1996 року було створено Східнославацький державний театр у Кошицях.

1 липня 1999 року було відновлено діяльність Прямишівського драмтеатру.

Сьогодні Театр ім. Йонаша Заборського на театральній мапі Словацьчини представляє більше музично-драматичний тип театру з більшістю сучасних жанрів і пропонує різноманітний спектр мюзиклів з точки зору тематики та походження.

–р
Дж.: DJZ.

Ми не можемо і не повинні забувати

Пригадуємо річницю визволення наших сіл військами 4-го Українського фронту під командуванням генерала Петрова – а саме сіл Орябина і Литманова (окр. Стара Любовня), які були визволені 24 січня 1945 року.

Загальна думка після війни полягала в тому, що війна ніколи не повинна повторитися. У житті вступили нові покоління, які народилися після Другої світової війни. Хтось каже, що війна закінчилася – давайте забудемо. Ми не можемо і не повинні забувати. Свобода не є дешевим подарунком, і ми хочемо, щоб, думаючи про майбутнє, ми не забували про минуле. Будуймо достойне життя для кожної людини.

У 62-му туристичному поході взяли участь не лише наші діти, але й їхні батьки, дідуся та бабусі. Відзначення річниці визволення дає нам можливість підвести підсумки того, як ми розвивалися і як ми будували

наш спільний дім. Дивлячись у минуле, ми усвідомлюємо важливість усіх тих, хто боровся за нашу свободу і незалежність. Їхня жертвність і відданість слугують для нас прикладом того, як ми повинні плекати і захищати цінності, що формують підвалини нашого суспільства.

Ми були раді провести час разом у суботу, бажаючи всім, щоб кожен крок був нагодою замислитися над красою нашої країни та можливістю поглибити стосунки між нами. Днем пізніше, в неділю, ми прийняли запрошення на щорічні збори Словацького союзу антифашистських борців (ССАБ), які відбулися в Орябині. Разом ми подали заяву на вступ до ССАБ. Однак ми були не одні, було ще п'ятеро нових членів.

Наташа ГЛІНKOVA,
староста Литманової.
Радослав БЕНЬО,
староста Орябини.

Фото: Гелена ГОМІШАНОВА.

Музеї та галереї Прямишівського самоврядного краю готові до сезону 2024 року

Виставки та акції різного характеру чекають в цьому році на відвідувачів культурних організацій, що знаходяться у підпорядкуванні Прямишівського самоврядного краю.

Вже в найближчі кілька тижнів у Музеї-замку в Старій Любовні вийде друком видання «Etnografické zápisníky Jána Lazoríka. Tance a hry». Хоча ще тільки початок року, музей вже планує відкриття літнього туристичного сезону на рубежі квітня і травня. Влітку відвідувачі зможуть відвідати, наприклад, замковий театр з піснями.

У листопаді запланована міжнародна конференція, присвячена замкам і замковим каштелям (садибам).

Музей у Кежмарку також хоче відкрити літній туристичний сезон на рубежі квітня і травня. До цього, однак, він все ще планує Хресну дорогу у дворі замку Кежмарок, зокрема, у Велику п'ятницю на Великдень. У червні він візьме участь у Європейських днях археології та Фестивалі студентських ремесел. Влітку він представить традиційну вечірню театральну виставу «Кривава історія» і багату культурну програму в рамках Дня середньовіччя в замку Кежмарок.

Відвідувачі Підтатранського музею в Попраді влітку зможуть відвідати «Суботу з князем» і Літній читальний зал. У травні на них чекає акція «П'ять почуттів у саду» в рамках вихідних відкритих парків і садів. У вересні в рамках Днів іс-

торії та традицій будуть виступати фехтувальники і старовинний оркестр, а діти зможуть насолодитися стрільбою з лука.

Шариський музей в Бардієві, який відсвяткував своє 120-річчя, готує виняткову програму. З цієї нагоди до середини березня він пропонує широкому загалу екскурсії виставкою, складеною з найважливіших експонатів музейної колекції. Літній туристичний сезон відкриється в травні в музеї під відкритим небом у Бардієвському курорті виставкою кераміки, а влітку буде організовано ярмарок ремесел і показ народних пісень і танців.

Вигорлатський музей у Гуменному також святкує свій ювілей. Зокрема, його музей під відкритим небом – Експозиція народної архітектури та житла, яка відзначатиме 40-річчя з дня відкриття. Живим буде і археологічний парк в Ганушівцях, де відбудуться «Свята в доісторичні часи». Однак тим, хто бажає відвідати садибу, доведеться трохи почекати. Він буде закритий на реконструкцію до кінця року. З іншого боку, Крайовий музей у Пряшеві все ще відкритий, де готується чергова програма «Літо з Ракоці» для дітей на канікулах.

Музей сучасного мистецтва Енді Варгола в Меджилабірцях також залишається закритим на реконструкцію. Однак роботи всебітньо відомого художника не

залишаться у фондосховищах. Готуються як закордонні, так і внутрішні виставки, незабаром картини мають виставити у Польщі чи Франції, а також у Братиславі.

Крайова галерея в Пряшеві готує на цей рік кілька виставок

Афоризми Григорія Сковороди

- Розум завжди любить до чогось братися, і коли він не матиме доброго, тоді звертатиметься до поганого.
- Одне мені тільки близьке, вигукну я: о школо, о книги!
- З видимого пізнавай невидиме.
- Щасливий, хто мав змогу знайти щасливе життя. Але щасливіший той, хто вмів ним користуватися.
- Не досить, щоб сяяло світло денного сонця, коли світло голови твоєї затьмарене.
- Звірившись на море, ти переставиш належати сам собі.
- Похибки друзів ми повинні вміти виправляти або зносити, коли вони несерйозні.
- Немає нічого небезпечнішого за підступного ворога, але немає нічого отруйнішого від удаваного друга.
- Коли велика справа – панувати над тілами, то ще більша – керувати душами.
- Мудрець мусить і з гною вибрати золото.
- Збори всередині себе свої думки і в собі самому шукай справжніх благ. Копай всередині себе криницю для тої води, яка зростить і твою оселю, і сусідську.
- Хіба не любов усе єднає, буде, творить, подібно до того, як ворожість руйнує?
- Природа прекрасного така, що чим більше на шляху до нього трапляється перешкод, тим

більше воно вабить, на зразок того найшляхетнішого і найтвердішого металу, який чим більше третється, тим прекрасніше виблискує.

- Неправда гнобить і протидіє, але тим дужче бажання боротися з нею.
- Чи знаєш ти, яких ліків вживають ужалені скорпіоном? Тим же скорпіоном натирають рану.
- Сліпі очі, коли затулені зіниці.
- Як ліки не завжди приємні, так і істина буває сувора.
- Все минає, але любов після всього зостається.
- Кому душа болить, тому весь світ плаче.
- Тоді лише пізнається цінність часу, коли він втрачений.
- Ти робиш найкращу і для тебе рятівну справу, коли твердо ступаєш по шляху доброго глузду.
- Як нерозумно випрошувати те, чого можеш сам досягти!
- Коли ти твердо йдеш шляхом, яким почав іти, то, на мою думку, ти щасливий.
- Коли не зможу нічим любій вітчизні прислужитись, в усякому разі з усієї сили намагатимуся ніколи ні в чому не шкодити.
- Всяка їжа і пиття смачні й корисні, але треба знати час, місце і міру.
- Лід на те й родиться, аби танути.

NOVE ŽYTĽA

KULT
MINOR

zahraničia prijíma: SLOVART G.T.G., spol. s r.o., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava, e-mail: info@slovart-gtg.sk. Počítačová sada BA NITECH s.r.o., Prešov, Tlačí Grafotlač, Prešov. Ev. číslo EV 3301/09. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

Vydáva Zväz Rusínov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Ročník 74. Šéfredaktor Miroslav Iljuk. Adresa redakcie: Janka Borodáča 5, 081 08 Prešov. Tel. 051/7733 707, e-mail: novezytta@nexta.sk. Náklad: 500 ks. Ročné predplatné 12,50 € Štvrťročné predplatné 3,125 € Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail: predplatne@slposta.sk. Objednávky do zahraničia vybavuje: Slovenská pošta, a.s., Stredisko predplatného tlačie. Uzbecká 4, P. O. Box 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranična.tlac@slposta.sk. Objednávky na predplatné do zahraničia prijíma: SLOVART G.T.G., spol. s r.o., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava, e-mail: info@slovart-gtg.sk. Počítačová sada BA NITECH s.r.o., Prešov, Tlačí Grafotlač, Prešov. Ev. číslo EV 3301/09. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

НОВЕ ЖИТТЯ

Видеа Союз русинів-українців СР.
Рік видання 74. Головний редактор Мiroslav Iljuk. Адреса редакції та адміністрації: 081 08 Пряшів, Янка Бородача, 5. Телефон 051/7733 707, e-mail: novezytta@nexta.sk. Рукописи і фотографії повертаються на просьбу автора. Редакція залишає за собою право скорочувати статті. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди і не обов'язково збігаються з поглядами редакції.

Видеа Союз русинів-українців СР.

Рік видання 74. Головний редактор Мiroslav Iljuk. Адреса редакції та адміністрації: 081 08 Пряшів, Янка Бородача, 5. Телефон 051/7733 707, e-mail: novezytta@nexta.sk. Рукописи і фотографії повертаються на просьбу автора. Редакція залишає за собою право скорочувати статті. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди і не обов'язково збігаються з поглядами редакції.